

eu-LISA: SCHENGENI ALA IT SELGROOG

eu-LISA on Euroopa agentuur, mis tagab Euroopa Liidu (EL) vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suurimate IT-süsteemide – Eurodac, SIS II ja VIS – ööpäevaringse haldamise. Infotehnoloogia abil kaitseb eu-LISA EL-i sisejulgeolekut ning aitab kaasa varjupaiga-, rände- ja piirihalduspoliitika elluviimisele ning kodanike heaolu tagamisele.

eu-LISA missioon on toetada liikmesriike turvalisema Euroopa loomisel kaasaegsete infotehnoloogiliste lahenduste abil. Agentuur toetab liikmesriikide ametiasutusi pideva infovahetuse võimaldamisel üle kogu Euroopa. Seeläbi aitab eu-LISA kaasa liikmesriikide ja EL sisejulgeoleku ja piiriturvalisuse tagamisele. eu-LISA peamised eesmärgid on järgmised:

- pakkuda justiits- ja siseküsimumuste valdkonna suuremahuliste IT-süsteemide kaudu kõrgetasemelisi ja tõhusaid teenuseid ja lahendusi ning kasvada oma ala kompetentsikeskuseks;
- kindlustada sidusrühmade usaldus, täiendades pidevalt oma tehnoloogilist võimekust, arvestades liikmesriikide kasvavaid vajadusi.

IT-SÜSTEEMIDE ÜLEVAADE

eu-LISA haldab järgmist kolme IT-süsteemi:

Euroopa varjupaigataotlejate sõrmejälgede andmebaas (Eurodac)

Eurodac aitab liikmesriikidel menetleda varjupaigataotlusi. See on ühtne Euroopa andmebaas, mis kogub ja töötleb Euroopa riikidesse sisenenud varjupaigataotlejate ja ebaseaduslike sisserändajate digitaliseeritud sõrmejälgi. Eurodac aitab määratleda, milline liikmesriik on vastutav varjupaigataotluse läbivaatamise eest.

Teise põlvkonna Schengeni infosüsteem II (SIS II)

Teise põlvkonna Schengeni infosüsteem on suuremahuline IT-süsteem, mis toetab politsei-, piirikontrolli-, tolli-, viisa- ja kohtuametkondade vahelist infovahetust tagaotsitavate inimeste ja esemete kohta. Kuna Schengeni ala sisepiiridel ei teostata piirikontrolli ning inimesed ja kaubad võivad vabalt liikuda, siis kasutatakse SIS II ühe meetmena inimeste turvalisuse tagamiseks ja piiriülese kuritegevusega võitlemiseks.

Viisainfosüsteem (VIS)

VIS toetab EL-i ühtse viisapoliitika elluviimist ja kiirendab piirikontrolli. Süsteem võimaldab riiklikel asutustel ja Europolil sisestada ja vaadata andmeid, sealhulgas biomeetrilisi andmeid (isikuandmeid), lühiajaliste Schengeni viisa taotluste kohta.

SCHENGENI ALA

Schengeni ala sisepiiridel ei teostata piirikontrolli, et võimaldada inimestel ja kaupadel vabalt liikuda. See annab EL-ile ja tema kodanikele mitmeid olulisi eeliseid. Schengeni ala koosneb 26 riigist: 22 EL-i liikmesriigist ja neljast assotsieerunud riigist (Island, Norra, Šveits ja Liechtenstein). eu-LISA tegevus aitab kõigil 26 Schengeni ala riigil muuta oma kodanike elu ohutumaks ja turvalisemaks.

KOOSTÖÖ SIDUSRÜHMADEGA

eu-LISA püüdleb koostöö edendamise ja laiendamise poole kõigi oma koostööpartneritega. Nende hulka kuuluvad EL-i liikmesriigid ja assotsieerunud riigid, EL-i institutsioonid (eeskätt EL-i Nõukogu, Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament), EL-i ametid (eriti need ametid, kes tegutsevad vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas), rahvusvahelised organisatsioonid, ülikoolid, teaduskeskused, valitsusvälised organisatsioonid ja meedia.

eu-LISA JUHTIMISSTUKTUUR

eu-LISA haldus- ja juhtimisstruktuur koosneb haldusnõukogust, nõuanderühmadest ja tegevdirektorist.

Haldusnõukogu koosneb EL-i liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni esindajatest. Samuti on esindatud assotsieerunud riigid (Šveits, Island, Norra ja Liechtenstein) ning Europol ja Eurojust. Haldusnõukogu roll on tagada, et eu-LISA täidaks ameti mandaadis toodud ülesandeid ja eesmärged kõige kulutõhusamal viisil, lähtudes ameti strateegilistest sihtidest ja eesmärkidest.

Nõuanderühmade roll on anda haldusnõukogule erialast nõu ja tuge erinevates süsteemide ja nende edasist arengut puudutavates tehnilistes küsimustes. Nii Eurodaci, SIS II kui VIS-i jaoks on loodud eraldi nõuanderühm.

Krum Garkov on eu-LISA tegevdirektor alates 1. novembrist 2012.

KUIDAS KAITSTAKSE ISIKUANDMEID?

eu-LISA austab andmekaitse ja infoturbe põhimõtteid. Isikuandmetega töötavad ametkonnad on koolitatud tagama, et andmete töötlemine, edastamine, salvestamine ja kustutamine toimuks vastavalt seadusele. Andmekaitse reeglitest kinnipidamine on andmekaitse võtmetegur: kõigil on õigus saada teavet nende kohta salvestatud andmete kohta ning taotleda, et ebatäpsed andmed parandataks või ebaseaduslikult salvestatud andmed kustutataks, vastavalt seaduses sätestatud tingimustele.

eu-LISA peakontor asub Tallinnas (Eestis), infosüsteemide operatiivjuhtimine toimub Strasbourg'is (Prantsusmaal) ning varuandmekeskus paikneb Sankt Johann im Pongaus (Austrias). Lisaks on eu-LISA-l esindus Brüsselis (Belgias).

TUGEVAMATE JA ARUKAMATE INFOSÜSTEEMIDE POOLE PIIRIDEL JA JULGEOLEKU TAGAMISEL

Aastal 2015 viis eu-LISA koostöös liikmesriikidega läbi e-piiride pilootprojekti, et hinnata uute tehnoloogiate rakendamist Euroopa välispiiridel ja anda seadusandjale infot uute biomeetriliste tunnuste kasutuselevõtu võimalikkuse kohta. See on asetanud eu-LISA nende ametkondade hulka, kelle ülesandeks on aidata kaasa tugevama ja arukama andmehaldusarhitektuuri loomisele EL-i piirikontrolli ja turvalisuse valdkonnas. eu-LISA keskendub olemasolevate süsteemide koostalitlusvõime suurendamisele ning uute IT-süsteemide arendamisele koostöös liikmesriikidega.

eu-LISA

Lisateavet leiate siit

Külasta
www.eulisa.europa.eu

Jälgi meid
 @EULISA_agency
 /agencyeulisa

Eesti
Euroopa Liidu Maja
Rävala pst 4
10143 Tallinn
Eesti
info@eulisa.europa.eu

Käesoleva trükise sisu ei pruugi kajastada eu-LISA seisukohti ja arvamusi.

Print	PDF
ISBN 978-92-95208-19-3	ISBN 978-92-95208-14-8
doi:10.2857/319543	doi:10.2857/23585
EL-02-16-370-ET-C	EL-02-16-370-ET-N

© Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks, 2016 – Paljudamine on lubatud tingimusel, et viidatakse allikale. *Printed in Belgium*

Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks

